

Public Safety
Canada

Sécurité publique
Canada

Canada nask'athe ts'ęthiyę
chu sughua sehenut'a

Dęne ęesólyá dęne
t'ąt'u ęası heneręni,

Canada nask'athe t'ok'é
dęne ęesólyá dé t'ą bet'esı
ęası hoghędí ęeją sı
publicsafety.gc.ca/nov

Canada

Dëne ʔesólyá dëne – t’at’u ʔası henerénı

ʔeja Canada k’eyaghé nats’edé k’ı dëne ʔesólyá dé yatı ʔa bets’edı hoʔa, dëne ʔası nedhe nółther ha bedaręta dé (nake neęę ʔası bedaręta dé ʔedırı Canada dëne darıla kuę Correctional Services Canada hots’ı hulyé (CSC) huto dëne benarédı ʔedoghelnı hel Parole Board Canada hots’ı (PBC) hulyé, ʔeyı dëne begħa yatı net’at’a ha neba hoʔası ʔesónıla nıde yunı. Ku ʔedırı yatıe kudane dëne t’at’á hıle sı – begħa yatı horıııh dé ʔerıht’ıs hııtsı hotthé deza CSC hutó PBC bets’ęn, nezi nıt’á hoʔa.

Ku k’anı thıle ʔerıht’ıs nedhe hut’ır nı *Canadian Victims Bill of Rights* dëne ʔesolyá dé t’at’u boghedı hoʔa ğħa (CVBR) 6hulyé k’ı bet’á dëne ʔesónıla de begħa t’at’u yatı bet’at’á ha holı sı. Ku ʔedırı ʔerıht’ıs k’ı dëne yatı henerenı horeııh dé t’at’u yatı begħónıdı chu t’á yatı bet’at’á ha yatı huıı sı, ʔeyı chu t’at’u bets’edı

ha yatí ʔedırı CVBR hots'ı ʔerihł'ıs yé, t'at'u yatí beghonıdı chu t'a net'sı há neba hoʔa CSC beyatı chu PBC beyatı hołé honaré dēne t'á bedarıtá t'alyé ha chu honesı dēne ts'edı ha yatı hułı k'ı ʔedırı nıh nask'athé.

Ku ʔedırı yatıe net'at'a ha nebá hoʔa husá?

Ku yatı net'at'a ha nebá hoʔası ʔedırı yatı gharé net'ı dé:

- T'a ʔá ʔēsónılyá k'ı netth'ı hutó nenı ʔá dagııʔá huto nets'ı ʔası besdohołı huto tsamba neghá hulé hájá dé ʔedırı dēne t'anıłá ts'ı ʔá, ku ʔedırı dēne t'á ʔēsónıłá k'ı ʔatı beghá nayatı hutó huláıhılé kulı dēne ts'edı ha hoʔası, dēnenat'sı dēne ts'ən yatı thıłtsı huto dēne ghá nayatı dēne heł; hutó
- T'á beł naıdher ʔēsolyá huto belot'ıne huto nel nadher huto dēne benakanıııı dé bek'eneııı huto t'á dēne ʔēsolyá k'ı tthęę

yałtı ha dué dé (ba ɣeya hutó, yałtı ha dué hutó sekui hełı dé); huto

- Nęn boghııı ha neba hoɣa dé beskeęę huto t'a dęne bets'enı k'ı besdóı dé ɣedeba yałtı ha dué dé.

Ku ɣedıat'ú yatı negha nıt'a ha neba hoɣa ɣa?

ɣa t'a dęne ɣesonóıdher k'ı begha yatı kudane begha yatı beredı hailé sı. Nęn huto t'a hııa sı neba yatı horeké horıııh dé neba hoɣası ɣerıht'ıs theıtsı dé ɣedıre dęne begha ku ɣeyı “dęnezı nıt'a” hats'edı sı. Ku t'a dęne begha yatı horıııh k'ı nake nęne ɣası bedaręta dé ɣedırı dęne begha CSC hutó PBC bets'en det'ıs hoɣa yatı hozeké ha. Ku nezı nııa de ɣedırı naké hots'ı bıneıt'u hots'ı nets'en yatı nılyé ha neba hoɣası.

Ku t'a dęne bedarıta (nake nęne) k'aıı ha bedaręta dé provincial hots'ı hulta dé neba

hoʔasí ʔeyer hots'ı t'ą dēne ʔēdirı hodoghēlnı k'ı ʔatı yatı net'at'á ha PBC huto bets'ı. Ku Ontario, Quebec k'eyaghe chu Alberta naıdher de ʔeyer t'ą province parole board k'e delth'ı bel yanētı hoʔą.

Ku ʔēdląt'ú sezı nıʔá ʔá?

ku t'ok'e dēne nake neņe ʔası ha bedaręta dé Correctional Service of Canada hulyé k'ı

1-866-806-2275 (nanıhıle)

canada.ca/en/correctional-service/services/you-csc/victims

ku t'ą dēne bedaharęta dé t'ą dēne yēdoghólnı Parole Board of Canada hulyé sı

1-866-789-4636 (nanıhılé)

canada.ca/en/parole-board.html

Ku hoket'a ʔıghą yatı neghą nıt'a horılnı de CSC huto PBC bets'ı, t'ok'e naıdher hoket'a yekódorelyą hoʔą t'axą hots'ı ʔıta huto ʔası ʔá nets'ı yatı neghą ʔedı hajá de.

Ku ɣeyi ha nezí nɣa horɣɣɣh de t'á dene due haníla tɣda ts'ɛn tth'u nel kohodí ha t'á dene provincial bedarítá k'í Alberta k'eyaghe, Alberta Parole Board bets'ɛn yawúlti la (JSG.AB-ParoleBoard@gov.ab.ca): Ku Ontario k'eyaghe Parole ha K'oldé ts'ɛn dúłtsi (**1-888-579-2888**); Quebec k'eyaghe Parole ha K'oldé ɣeja ts'ɛn dúłtsi (**1-866-909-8912**) ts'ɛn; ɣeyi hel t'ok'e losi ɣek'ech'a province daholda ɣeja PBC ɣeyer hılı ts'ɛn dúłtsi la. Tok'e holá sɣ t'á dene ɣeya haralya bets'edi ha hoɣá sɣ hılı sɣ t'á Dene Due Halya ha Hoɣası bası ɣeja tsatsane benı hılı k'e justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes/vsd-rsv/index.html.

ku ɣedłaghé ghá yatı netł'at'a ha neba hoɣá ɣá?

ku nezı nɣa dé CSC huto PBC beheł, nets'ɛn ɣedırı yatı netł'at'á ha:

- T'á dene ɣesonłá sɣ bezı;

- T'anólther sí ghá t'a hulꞗá chu t'ok'e begħanayałtı hots'ı yatı
- Ku t'oho bedaręta chu tanıłthá bēdarıta; chu
- T'oho ꞗēłtselē hots'ęn benaredı chu t'oho t'a dzıne begħot'a sı.

Ku ꞗeyı heł, nezı theꞗá dé t'ok'e najdher honaré, ꞗēdıı yatı tth'ı negħot'a ghónı horıłꞗh dé, ku t'a dēne CSC t'esı yatı hogħēłnı hutó t'a betł'esı nayatı PBC hots'ı hotıé degħaré nets'erenı lahot'ı dé nets'ęn yatı heredı ha t'a dēne ꞗası nołdher behonıé beredı ha:

- T'anelł'é begħayıé;
- T'ok'e bedarıta haiyóııla;
- Ku ꞗeyı dēne dıłtı de, t'at'e ꞗá dıłtı chu t'ok'e ts'ęn dıłtı sı ghá chu t'anıłthá bedarıta yatı chu t'oho k'aꞗı beredı ts'ęn tth'u dēne k'aꞗı bogħedı ts'ęn dıııyá dé ghá yatı;
- CSC hots'ı dēne yatı godhé thēłtsı dé dēne t'ok'e bogħedı Immigration chu *Immigration*

and Refugee Protection Act dëne ʔələduŋe nənə hots'ı thëheshá dé t'at'u dądél ha ʔerıht'ıs nedhe hots'ı yatı beredı ts'ęn tth'u dëne heł kohodı hoʔą;

- Ku t'ą dëne bedarıtą k'ı t'at'u ʔá sughú ha honełten hutó hılchu dé;
- Ku t'a dué nołther sı chu t'a dué nołther k'oja t'a hulʔą k'ı;
- T'a dzıne be nųt'ą behayatı ha PBC yerenı xá;
- Ku ʔədırı dëne k'ı beredı ha horeké huto horeké hılé dé PBC hots'ı dëne ts'ęn;
- Ku ʔədırı dëne k'ı PBC hots'ęn yatı godhé horéké ha dé ku ʔeyı bek'enayatı ha t'anodher; chu
- T'at'é ʔa ʔədırı dëne begħą yatı dé dëne nalé hılé horełh ha horeké dé t'at'é ʔá ʔədırı yatı 140(1) hultá dëne ʔələts'elë hots'ęn benaredı ha *Corrections and Conditional Release Act* (CCRA)_hots'ı ʔerıht'ıs nedhe gharé.

Ku ʒədırı yatíé tth'ı nets'ęn beredí ghonı t'ą dēne k'oldhere k'ı PBC¹ huto t'ą k'oldere CSC²:

- T'a dzıne k'e ʒədırı dēne benaredí ha ʒětots'ele hots'ęn huto la ha tıghá huto parole ʒětotsele ʒėdogólnı hel beredí chu t'oho bedaharetı ha;
- Ku t'a yatı ʒá ʒėdoghólnı t'oho thılé ts'ęn hulé ha begħot'á, la ha hu, beredí parole ʒá chu t'oho benaredí ha t'at'e ʒá thılé ts'ęn hulé ha begħot'á; chu
- T'ok'e ts'ęn heghá ha thılé ts'ęn hulé ha, la bası hu, parole ʒá beredí dé, chu t'oho benaredí chu t'ok'e dēne t'ą ʒėsólá ts'ıdhılé hoı dé dajı ha ʒeyer ts'ęn hegalı dé.

¹ ku t'ą dēne k'oldhere PBC hots'ı (hutó t'ą helʒa sı) bet'esi sı t'at'u neyatíé t'ą dēne ʒası noldher datedhe lahot'ı dé netėdhe yatı hołé ghonı.

² ku ʒədırı k'oldhere k'ı CSC hė(huto t'ą yeba yatı) hanıdhęn hu horelyı dēne ha horelnı ghonı ʒá ʒədırı yatı beredí dé

Ku t'oho ʔədı́rı yatı nets'ęn nılyá dé CSC hots'ı k'oldere bets'ı yatı nets'ęn 14 dzıne dēne benaredı́ ha nı́t'á dé yatı neghą nı́t'á ha t'oho benaredı́ ghonı́ ha. Ku ʔalı́ t'á K'older CSC hots'ı nets'ęn yatı nı́ʔá hoʔą ʔədı́rı yatı dı́t'á hadé hotthe ts'ęn tth'u.

Ku t'á dēne ʔəsónłther k'ı provincial dēne darı́lá ts'ęn dı́łtı́ dé, yatı neghą nı́t'á ghonı́ t'ok'e ts'ęn ʔeyı́ dēne dı́łtı́ ts'ęn chu t'ok'e bedarıtą ghą yatı́ heł.

ʔa nezi thęʔą ʔá, t'oho losı́ nezi narı́ʔá horı́łı́h dé neba hoʔası́ t'á dēne ʔésónı́lá sı́ beghą.

Ku ʔalı́ yatı horı́łı́h dé dēne hodoghółnı́ bedarıtą hots'ı benaredı́ ts'ęn tth'u Parole Board Canada hots'ı:

T'á losı́ dēne t'oho losı́ yatı horełı́łı́h de ba hoʔası́ dēne t'á dēne ʔésólá sı́ beghą t'a PBC t'ayı́lá sı́ ghą chu PBC t'ok'e yatı k'onı́ hots'ı.

Ku ʒədırı yatı k'ónı k'ı t'a yatı gharé benaredí gha hujı chu t'oho bedanarətı ha dzıne nı'ta hu bek'ónı hu t'at'e ʒa horeké nadı ha PBC hots'ı t'ats'edı sı ku hotie boghedı hoʒa t'a losı yeʒıh ch'a dēne ʒēsólé ch'a daıı ha dēne hotie ʒedoghēlnı de.

Nēyatié ditth'agh hoʒa t'at'u dēne darıta chu benaredı de ha

CSC chu PBC hots'ı dēne haradı hu t'oho losı dēne nuhets'ēn yatı nıʒá horeıh dé ba hoʒası sughua hoʒa há t'at'é ʒa due hanılyá sı bası horelyu nēnaré tth'ı dēne ha sughua hoʒa. Ku t'a dēne ʒesólyá k'ı t'oho losı ba hoʒası yatıe hełtı chu yatı CSC chu PBC hots'ı dēne gharəʒá ha. Ku ʒatı yatı horıké tth'ı neba hoʒası chu nenalı behayati horııh tth'ı dé hutó PBC t'a yatı thēłtı neıh horııh dé neba hoʒası, t'at'u neba horená ghılé chu t'at'u tsamba ʒá huto (t'a nets'ı ʒası hesdoıı chu t'a negha hulé sı bası) ʒədırı dēne t'anółther ts'ı ʒá. Ku ʒeyı datedhe tth'ı ʒerıht'ıs

nadá neltsí horjłłh huto yati naltsı tth'ı horjłłh de neba horąsı PBC bets'ęn ha t'oho ęędıri dęne begħa yati dę benarędı ts'ęn tth'u. Ku t'a ghą yati thłłtsı sı begħa ęerihł'ıs tth'ı det'ıs horą. PBC hots'ł dęne hotthe ts'ęn tth'u neyatı ghą ęerihł'ıs holł sı 30 dzłne ts'ęn tth'u begħa nılyę horą nayatı ts'ęn tth'u, ku bęk'e dęne yati k'e yati t'oreąá hadę, 45 dzłne ts'ęn tth'u hanęlé horą.

Ku ęalı tsąmba horjłłh dę dęne ts'edi ha tsąmba hıłł sı Canada hots'ł dęnesıyanłłtı dęne ha k'oldę beł Justice Canada beł, t'oho PBC dęne nadayałtı t'ą dęne ęesęnłlá sı begħa. Kulı hotthe CSC chu PBC beł nezi thęąą horą nets'edı horjłłh tsąmba ęa. Ku ęędıri tsąmba thęąą k'ı dęne nets'ęnł ha horjłłh de bets'edi tth'ı ha horąsı t'oho PBC nadayałtı dę.

Ku ęalı ęędıri ghą yati hıłłá horjłłh dę ęęą yati hıłł sı tsątsąne benł hıłł k'e dęnesıyanłłtı dęne bets'ł Canada Justice hulyę ęęą: **Corrections and Conditional Release Act (CCRA)**

Ku t'a yatı thıtsı k'ı t'a dēne ʔesqınlá beł yatı nı́t'á ha husáʔ?

Ku neghá t'a yatı hı́lı sı t'ok'e naıdher hu nets'ı beyeyatı huto t'aıt'u nı́l'á dalı ghá yatı t'a dēne ʔesqınlá beł yatı kohodı hailé. Ku t'a nih k'e bet'a ʔası sēhóʔa ts'ı ʔerıht'ıs gharé CSC chu PBC hadé nahıyé neghá yatı herení hoʔa beł'a dēne ní holé ha t'arınlı chu t'a yatı hı́lı sı ʔeyı ghá.

Ku CSC hots'ı dēne ʔedıat'u neyatıe t'oreł'á ʔáʔ?

Ku ʔedırı yatı thıtsı dé neghá Victim Impact Statement hulye t'oho dēne t'a ʔēsqınlá beghá nayaıtı, CSC hots'ı dēne nets'ı yatı hı́lı sı t'oho neł yatı holı nı́sı horelyı ʔēla thēla hası. Ku t'oho dēne besıyanıtı hogharé, ʔerıht'ıs det'ıs dalyé ha hoʔası beł'a yatı CSC ts'ęnlı ha benı dı́tsı ha – t'oho yeghá nadé dé ha. Ku neghá yatı t'a hı́lı sı CSC chu PBC tth'ı beł'alye chu beł'oreʔá hası:

- Beł'a dēnenı holé t'aıt'u dēne sıyanıtı ha chu t'aıt'u dēne xa horelyı hoghédı ha;

- Ku yatı hołé tth'ı ha PBC bets'ęn t'at'u t'a dęne beghaᅇayaıtı sı ęedoghęlnı hel benarędí ha, chu t'oho beredı dé t'a gharé beredı ha yatı bek'e nı't'á hoᅇa chu t'a yatı ęa ęedóghólnı ha;
- Ku t'oho benı dałtı ęędirı dęne t'alyé ha t'oho la hıłchú horełıh dé chu ęęłotsęele hulé ha beghot'á ha; chu
- Hotıé degharé ęędirı dęne t'alyé ha ęaıı nahęłtth'ı ghonı huto bets'ędí ha ęası k'enadher hoᅇa dé.

Ku PBC hots'ı dęne ęęđıat'u neyatié t'oreł'á ęá?

Ku t'a yatıé PBC beł nı'ęá k'ı bet'oré'á sı bet'a yets'ęnı ha t'anılyá daıı gha yatı gharé chu t'at'u ęędirı dęne t'anółther yet'a t'ajá sı gha yenerenı ha. Ku ęędirı yatı k'ı PBC yet'orełdhı ha ęędirı ęası nełıh de dęne t'ajá sı gha;

- Ku ęędirı dęne t'anółther sı bası ęaıı kónółdhı nadıı ghónı ęędoghęłnı hel benarędí dé; chu

- ʒaɫɥ yatí beghoreṭ'á t'at'u ʒedoghelní ha t'oho benaredí de t'at'u boghédi ha ʒaɫɥ ʒasí nothí ch'a, ku ʒedırı dēne nets'ɲdhilé nadher dé huto nelot'ɲne heɫɫ dé t'at'u boghédi ʒedırı gharé.

Ku t'oho losí ʒedɥ halya de ʒedırı CVBR ʒerihɫ'is k'e ʒedırı PBC hots'ɲ dene t'a dene due halya sí beba nuṭ'a hoʒa kots'edí ha t'a ʒeya yɲla sí benaredí ts'ɛn tth'u Tha-Hots'ɛn Boghedí hoʒa gharé ku ʒeyí t'a due halyá sí ʒerihɫ'is theɫsɲ de. Ku CCRA hots'ɲ dene t'a ʒedırı ha K'oldé k'í t'a dene due haɲa ʒedoghelnɲ hoʒa t'oho ʒelotsele ts'ɛn benaredí de tɲgha ha, benaredí huto t'oho tɲja de. Ku ʒedırı laṭ'e hats'edí sí, ku t'a K'oldé ʒedırı dene ts'ɛn yatí heɫsɲ ghonɲ t'a dene due haɲa sí nets'ɛn nayaiɫtí hoʒa hile, huto nech'así nadher hoʒa nekuɛ ch'así daɲ ha.

Ku t'at'u ʒedırı dēne benaredí ts'ɛn tth'u t'at'u sehudé?

Ku ʒedırı basí dēne ha honejer nɲdhɛn dé ʒedırı dēne t'at'u benaredí heɫ ʒedoghelnɲ hoʒa, ʒeyí

honaré ʒası net'ɨ tth'ɨ hoʒá ʒëdíri dëne t'ok'e nodé ts'ën nɨdá ts'ën tth'u. Ku ʒeyɨ nahíé ʒası ʒëdíri sɨ:

- hotié honirɨnɨ hoʒá - CSC chu PBC beɨ nezi nɨʒá hotthé ts'ën tth'u;
- CSC chu PBC t'anɨdhɨn sɨ beɨ yatɨ nɨʒá la;
- Dëne naɨtsí dëne tth'ɨ kolɨnɨ la ʒëdíri dëne benaredí ha; dëne nets'eranɨ ha horúké la;
- Dëne nets'eranɨ ha tth'í huɨʒá la;
- Ku yatɨ tth'ɨ huɨtsɨ la ʒëdíri dëne bech'ası naɨdher ha nekuɨ chu t'ok'e dëne naradé sɨ basí;
- Hoket'á yatɨ chu ʒerɨht'ɨs k'úɨnɨ begha t'a dëne naɨtsɨ dëne net'ayɨlá sɨ, dëne ghaɨ nayatí kuɨ chu dëne darɨlá kuɨ/parole hots'ɨ chu t'axá nets'ɨdhɨlé het'ɨ dé;
- Ku t'oho neɨ due nɨdhɨn noɨther dé kudane begha yatɨ huɨtsí la; chu
- ʒerɨht'ɨs horúké la nets'ɨdhɨlé hoʒɨ ch'a.

Ku t'at'u dëne ts'edí ha hoʔa ʔeja nané hoʔa

Canada nask'athé hotié sehóʔa ha hoghédí hoʔa: T'ok'e dëne ts'edí ha dëne huj

Ku t'a dëne delth'i, bet'esí ʔası het'el ha nadareya sı, dëne ʔësolyá dé ts'eranı ha National Office hulye, ku dëne t'a tha hots'ën bedaręta ha sı. Ku ʔeyı dëne k'ı ʔëdirı laʔ'e ʔası k'enaradé sı:

- ku yatı ʔëlele dëne t'a dué halyá sı ba, dëne nuhets'eranı ɗalı chu honesí dëne tth'i ba;
- ku dëne t'a due halyá sı hel dayatı hokët'a, ʔeyı chu dëne yets'eranı chu honesí dëne tth'i hel;
- ku dëne t'a dué halyá sı beyatı tth'i ditth'agh hoʔa hokët'a bet'a yatı nedhe holé ha;
- ku dëne bałt'u nihts'ën k'olde hel ʔëghadalan province chu federal hots'ı ʔası nodhı ts'ën tth'u hotthe yek'enadé;

- hotthe ʔası k'énadé yatı nedhe hołé dēne ha sughua hoʔą ha k'oldere hel, Minister Public Safety hots'ı̄ chu dēne due norełth'er dé ha dēne ts'eranı̄ Emergency Preparedness hulye hel, ku yatı godhe hołé dé tth'ı̄ dēne hel yatı dałtsı̄ CCRA hobası̄.

Ku ʔałı̄ ʔədı̄rı̄ gha yatı horı̄łı̄h dé ʔədı̄rı̄ dēne benarédı̄ ts'ən tth'ı̄, ʔeją dēne National Victims dēne ʔesolyá dé ha nadarėlyá tsątsąne benı̄ hı̄łı̄ k'é nanı̄tá la ʔeją publicsafety.gc.ca/nov ts'ən.

Dēne darı̄lá nedhe ʔeją nı̄h nask'athé Correction Service Canada hots'ı̄: Dēne ʔesolya ts'eranı̄ ha

Ku t'ą dēne dué halayá sı̄ dēnezı̄ nałtsı̄ hel CSC hots'ı̄ dēne t'ok'e dēne naradé ts'ı̄dhılé hel tth'ı̄ dēne ts'eranı̄ ha dēne naradé sı̄ Regional Victim services ha k'olde hulye chu dēne ts'eranı̄ ha Victims Services Officers dolyé, betł'esı̄ yatı hel'al ha hotthe behayałtı̄ nı̄ 26 hulta k'e ʔerı̄htł'ıs nedhe dēne darı̄la chu dēne henaredı̄

yatí k'e *Corrections and Conditional Release Act* hulyé (CCRA) hulyé. Ku ʔeyí dëne k'í dëne ts'ęn yatí nıʔá hu dëne t'á ʔesolya hots'ı yatí nałtsı hu dëne t'a due halya sı horełker dé, dëne heł dayatı hu dëne darłla chu dëne henaredı dałı gha, ku ʔeyı heł CSC t'a sugħau hok'enedé chu t'á seħenųt'a għa dëne hel dayatı lí, ku ʔeyı heł tats'ęn nih ts'ęn k'olde tth'ı hel ʔegħadalna provincial, territorial chu federal hel. Ku ʔatı begħa horusker nıdhęn de CSC ts'ęn dułtsı la nanıhılé **1-866-806-2275** huto tsatsane benıhıłı k'e nanųtá la ʔeja: canada.ca/en/correctional-service/services/you-csc/victims.

Dëne darłlá nedhe ʔeja nih nask'athé Correction Service Canada hots'ı: dëne ʔëla bohel sęħenųt'a ha dëne nadarelyá

CSC hots'ı dëne t'á dëne ʔesonıla chu ʔëłghaħununúlyé horıłıh dé dëne ha hoʔası (VOM) victim-offender mediation hulyé ʔeja dëne k'at'u

Ku dëne benaredí ts'ęn tth'u dëne yehadayaltı dëne Parole Board Canada hots'ı: t'ok'e narodé sı ha dëne yatı heʔaʔ ha nadarelyá

PBC hots'ı dëne naŋı dëne nuhets'eránı ha nadarelyá sı ʔeja honaré Regional Communications Officers hulyé (RCO) ʔeja nuhenęę ts'ıdhlé narade sı dëne ts'eranı ha. Ku ʔedırı dëne k'ı nuhezı narałtı hu dëne yatı gharąʔá hu t'oho dëne t'a bedarıtą t'ał'u benarédı dął gha. Ku ʔedırı dëne (RCO) k'ı dëne heł yatı herenı t'a yatı holı sı t'a dëne benaredı gha t'oho bozeker dé; ku dëne t'a due halyá sı bets'edı ha tth'ı dëne ts'eranı sı; ʔeyı hel dëne t'a due halyá sı hel sehudé yatı nałtı dął heł PBC nadayaltı ts'ęn tth'u, t'oho PBC hots'ı dëne nadayaltı dé neł delłth'ı nets'eranı ha.

Ku ʔałı ʔedırı begha horusker nıdhen dé nanıhıle dułtı la ʔeja hots'ęn PBC **1-866-789-4636**, ʔeyı huto tsątsąne benıhułı k'e nanıtá la ʔeja: canada.ca/en/parole-board.

Canada bets'ı dönesıyanıftı ha k'oldé Justice Canada hulyé: döne t'á due halyá sı ha yatı daftı

Policy Centre for Victims Issues (PCVI) hots'ı döne ʒejá Canada bets'ı dönesıyanıftı döne ha k'oldé Justice hulyé k'ı döne natthé hedéft sı ʒédırı laft'é yatı hołé hadé:

- t'á döne due halyá sı ts'eraní hotié ʒası henerenı ha t'oho döne begħá nayatı chu t'a yatı begħaré sehoʒá dałı ha hotié döne ts'enı;
- ku t'á döne due halyá sı beyatıe hotié degħaré naltsı hoʒá t'á yatı ʒédırı laft'é ʒası hogħedı għaré chu hołé hadé;
- ku ʒejá nañehoʒá chu nih bañı ʒédırı laft'e ʒası għá yatı dé hotié degħaré Canada huto ʒéla dıñé neñe t'ahodı sı hotié döne ha hok'enádé sı.

Ku honesı ʒédırı PCVI t'a daftı sı ʒédırı heft sı:

- t'á “döne due halyá” sı ha hok'aneltá t'a yatı nedhe bet'a ʒası sehóʒá chu t'a yatı ʒédırı għaré hogħodı nełıh fı neba;

- nadanētá t'á dēne dué halyá sɪ bebasí t'a yatɪ hujɪ sɪ bet'a yatɪ godhé hołé huto to ʔasɪ nezɪ chu ʔasɪ hodoret'ɪ hijá ts'ęn tth'u;
- ku t'a tsamba ʔa dēne ts'edɪ hodoghēlnɪ, ʔēdirɪ tsamba k'ɪ dēne ts'edɪ chu dēne ha ʔasɪ ghēt'el ha hoʔasɪ bet'a ʔasɪ heneredí hu dēne ts'edí hu t'ok'e losɪ dēne nadé Canada nask'athe ʔeyɪ chu yasɪ tth'ɪ dēne t'á due halyá sɪ ts'eránɪ ha tsamba thēʔá k'eralnɪ sɪ;
- ku dēne hel tth'ɪ yatɪ heʔalɪ honí ʔēk'ech'a ghá ku t'á dēne due halyá hel t'at'u dēne ʔasɪ dałtsí daɪɪ hel;
- honesí nihts'ęn k'olde hel ʔēghadalaná ʔeyɪ t'a dēne hel t'a yatɪ godhe daɪɪ hujɪ sɪ ghá hotie honɪrɪnɪ nɪdé daɪɪdhęn ʔá nuhets'eranɪ; chu
- dēne heł dayatɪ hoket'á dēne ʔēk'ech'a heł yatɪ chu ʔasɪ godhe dé ghá;

Ku ʔaɪɪ ʔēdirɪ PCVI ghá honɪrɪsnɪ nɪdhęn dé ʔejá hots'ęn dułtsí la naníhílé **1-866-544-1007** hutó ʔejá tsatsane benɪ hujɪ k'e nanıtá la ʔejá [justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes](https://www.justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes).

Ku Canada nask'athé ha dëne bet'esí nayatí Federal Ombudsman hulyé t'ą dëne ts'eraŋ ha nade

Ku Ɂədırı dëne Ɂeja Ɂəghadalana Federal Ombudsman dëne due halyá dé xa nadarelyá sı (OFOVC) hulyé tthəŋə ts'əŋ nadarelyá sı nił ts'əŋ k'oldé Ɂask'athe ts'əŋ, ku bela hadé niłts'əŋ k'oldé t'a dałtsı hoɁası hodoghəłŋ Ɂədırı dëne due halyá ha. Ku t'a k'oldere nedhe dëne sıyanłtı dëne Mınıster Justice ha heł, ku Ɂədırı OFOVC hots'ı dëne, nuhets'eraŋ ha nadé sı Ɂədıre lał'é Ɂasıe heł:

- dëne hel dayałtı t'a Ɂəłk'ech'a niłts'əŋ k'olde bets'ı Ɂası hıłı sı gha chu t'a dëne ts'edı ha;
- ku dëne Ɂası gha yałtı horełh de tth'ı ha nadarelyá Ɂəłk'ech'a niłts'əŋ k'oldé ba chu t'a yatı hıłı dałı gha;
- ku dëne t'ą due halyá sı ts'eraŋı t'at'u bets'edı walı sı ha t'ok'e naradé chu province nare t'at'u sughua beł hoɁa ha;

- Hotthe ʔası nodhı ts'ęn tth'u ʔası kadanetá t'a ʔa t'ą dęne due halyá sı bets'edí walı sı ha; chu
- Yatı dałtsı nihts'ęn k'oldé bets'ęn federal t'ąt'u sughua ʔası godhé hołé ha t'ą dęne dué halyá sı ba.

Ku ʔałų ʔędirı begħa yatı honırlınlı horıllıh de ʔeja tsątsąne benı huıı k'e OFOVC bets'ı k'e nanıta la canada.ca/en/office-federal-ombudsperson-victims-crime.html, ʔeyı huto ʔeja bets'ęn dułt'ıs la email k'e victimfirst@ombudsman.gc.ca, huto ʔeja bets'ęn dułtsı la **613-954-1651**, nanıhılé **1-866-481-8429** huto fax ʔa ʔerıht'ıs horıllıh de **613-941-3498** hots'ęn hanela ha neba hoʔası.

Ku ʔédłat'u yatı nełtsı ha neba hoʔa ʔa t'a yatı nełtsı ha due hanílyá nıdhęn dé nihts'ęn k'olde federal hots'ı bets'ęn?

Ku ʔédırı dęne *Canadian Victims Bill of Rights* (CVBR) hots'ı haradı hu ʔédırı dęne t'a nihts'ęn k'olde ha ʔęghadalana chu honesi dęne ʔeyer honare dęne ts'eranı hoʔa due hanılyá dé, neba hoʔası nets'eranıhıle nıdhęn de.

Ku ʔeyı dęne nets'eranılé nıdhęn dé neba hoʔası begħa yaneltı ha CVBR bet'esi CSC, PBC huto dęne nałtsı dęne huto RCMP, huto dęne t'ule dadel hodoghelnı Canadian Border Agency (CBSA), huto Canada bası bet'esi dęne hodoghelnı Public Safety (PS) hulyé huto t'a dęne sıyanıtı dęne ha k'olde Justice Canada (JUS) hulye k'ı horelyu begħa yatı hustsı nıdhęn dé neba hoʔası dęne għa nayaltı dęne nedhe federal prosecutor huto yeba ʔęghadalana huto ʔédırı dęne Public Prosecution hots'ı (PPSC) Canada hots'ı nıdhęn de neba hoʔası begħa yatı nełtsı horıııh de dué hanılyá nıdhęn de. Ku nihts'ęn k'olde ha dęne nadarelyá k'ı hotıé

dëne ts'eraní hoḡa ḡerihł'is nedhe ḡá, ku neyatíe ditth'agh hoḡa ḡeyı ghare yatı godhe dałtı ghońı ḡa t'at'u sugḡau ḡası dałtı ha, ku neyatíe t'orıdher de neł korádı tth'ı hoḡa.

Ku ḡedırı ghā yatı hustı́ nıdhęn dé ḡedırı hobests'ęn CVBR, CSC, PBC, RCMP, PS, JUS hoto PPSC ts'ęn ḡeja tsątsąne beńı hııı k'e nıııh la ḡeja: [justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes/ rights-droits/complaint-plainte.html](https://www.justice.gc.ca/eng/cj-jp/victims-victimes/rights-droits/complaint-plainte.html). ku ḡedırı bets'ęn begḡa yatı hustı́ nıdhęn dé CVBR begḡa CBSA beł, ḡeja nıııh la, tsątsąne beńı hııı k'e complement, comments chu complaints yatı wastsı nıdhęn dé tsątsąne beńı hııı k'é: [contact.cbsa-asfc.cloud-nuage.canada.ca/ Cipssubmissionform?lang=en_CA](https://contact.cbsa-asfc.cloud-nuage.canada.ca/Cipssubmissionform?lang=en_CA).

Scan the QR code for a fully accessible online version in English.

canada.ca/victims-crime-staying-informed

Balayez le code QR pour obtenir une version française en ligne entièrement accessible.

canada.ca/victimes-actes-criminels-tiennent-courant